

ابزار و غذادهی نداشته و ترتیب قرار گرفتن آنها از مولدین به طرف استخر بچه ماهیان باشد.

۲- ورودی افراد اعم از کارکنان، بازدیدکنندگان، مأمورین فنی و دولتی باید از سایر ورودی ها جدا بوده و دارای رختکن، دوش آب گرم و امکان تعویض لباس و حوضچه ضدعفونی و چکمه و روپوش کافی باشد.

۳- انبار نگهداری خوراک باید به نحوی تعبیه گردد که غذای خریداری شده از طریق درب اختصاصی خارج از مجموعه مرکز به آن وارد شود به طوری که امکان ورود خودرو حمل غذا به داخل مجموعه وجود نداشته باشد.

۴- ورود و خروج هرگونه محصول آبرزی مانند تخم، بچه ماهی، ماهی، پروراری و مولد باید به وسیله خودروی اختصاصی صورت گیرد. و به این منظور باید در مدخل ورودی حوضچه ضدعفونی نصب گردد.

ایمنی زیستی (Biosecurity):

ایمنی زیستی مجموعه اقدامات مدیریتی پیشگیرانه ای است که به منظور حفاظت از آبرزی در برابر مخاطرات و جهت جلوگیری از ورود عامل بیماریزا به جمعیت هدف و جلوگیری از گسترش بیماری از استخرهای مزارع آلوده به استخرها و مزارع همجوار انجام می شود. به عبارتی شیوه ای پیشگیرانه است که نقش مؤثری در تأمین سلامتی آبرزیان زنده ایفا می کند.

در همین راستا و به منظور پیشگیری از ورود عوامل بیماریزا و جلوگیری از بروز بیماری و رعایت شرایط ایمنی زیستی، مراکز موظفند بر طبق دستورالعمل های سازمان دامپزشکی و تحت نظارت مسئول فنی-بهداشتی مربوطه اقدامات ذیل را انجام دهد.

ساختمان و ساختار

۱- حصارکشی کامل مجموعه به طوری که به عنوان یک واحد محصور و بسته تلقی گردیده و امکان ورود و خروج افراد و حیوانات وحشی و اهلی وجود نداشته باشد. در مراکزی که هم دارای بخش تکثیر و هم بخش پرورش می باشد علاوه بر حصارکشی کامل کل مجموعه، بخش تکثیر و پرورش باید دارای حصارکشی و همچنین ورودی و خروجی مجزا باشد. استخرهای ماهی های مولد، محل تخم کشی و لقاح، سالن انکوباسیون، تانکها و استخرها باید به نحوی ساخته شده که از هم مجزا بوده و هیچگونه تداخل آبی، وسایل کار

وزارت جهاد کشاورزی

موسسه تحقیقاتی علوم شیلاتی کشور

مرکز تحقیقات ژنتیک و اصلاح نژاد ماهیان سردآبی شهید مطهری یاسوج

ایمنی زیستی (Biosecurity)

در مراکز تکثیر و پرورش

ماهیان سردآبی

stop

تهیه کننده: سید عبدالحمید حسینی

۰۹۱۷۱۲۴۰۹۹۶

محصولات

۱- ورود هرگونه محصول اعم از تخم چشم زده، لارو، بچه ماهی، مولد باید با تائید اداره کل دامپزشکی استان صورت گیرد

۲- تأمین بچه ماهی دارای گواهی سلامتی حمل از دامپزشکی استان مبدأ و ثبت در سیستم یکپارچه قرنطینه

۳- اعلام به شبکه دامپزشکی مقصد پس از ورود بچه ماهی به مزرعه حداکثر طی مدت ۲۴ ساعت

۴- رعایت تراکم در ترافها و استخرهای نوزادگاهی

۵- ثبت روزانه وضعیت سلامت ماهیان

۶- جمع آوری روزانه تلفات و دفن بهداشتی

پرسنل

۱- برای هر قسمت از مرکز باید از پرسنل آموزش دیده به صورت جداگانه استفاده شود

۲- از بکارگیری افراد در وظایف و قسمت های مختلف در زمان واحد باید خودداری گردد.

۳- کارکنان هر بخش باید هر شش ماه یکبار آموزشهای لازم و مرتبط با وظیفه تعیین شده را بگذرانند

۳- در مدخل آب ورودی اصلی و مدخل آب ورودی به هرکدام از قسمت های مرکز باید با نصب توری و فیلتر مناسب از ورود ماهیان هرز جلوگیری گردد.

۴- درمان آب ورودی به مرکز به روشهای قابل اجرا مانند استفاده از UV و ازن

ضد عفونی

۱- شستشو و ضد عفونی سالن تکثیر و حوضچه های نگهداری در پایان هر دوره خواباندن تخم و خروج ماهیان

۲- در مدخل تمام ورودی ها اعم از ورودی اصلی مجموعه چه پرسنل و چه خودرو، سالن تکثیر، مولد و بچه ماهی باید حوضچه ضد عفونی تعبیه شده و ماده ضد عفونی مناسب در آن ریخته شود.

۳- ضد عفونی تخم های آماده شده برای هیچ یا فروش بلافاصله پیش از بسته بندی و قبل از فروش الزامی است

۴- شستشوی دوره ای و ضد عفونی لوازم و لباسهای کار

۵- حذف و پرکردن کانالها، حوضچه های اضافی، فضاهایی مرده ای که آب در آنها جمع شده و مکانهایی که در آنها به علت نشست آب محل رویش نی و علوفه شده است.

۶- ساخت و تعبیه کوره لاشه سوز مناسب

۷- ساخت و تعبیه استخر رسوب گیر (حجم استخر رسوب گیر باید مبتنی بر حجم آب ورودی و میزان گل آلودگی احتمالی باشد)

۸- کلیه بخش های تولیدی مرکز (مولد، بچه ماهی، سالن تکثیر، پروراری و ...) باید از حیث فیزیکی از یکدیگر کاملاً جدا بوده و فنس کشی مناسب در بین آنها انجام شده و امکان تداخل پرسنل در بین آنها منتفی و هرکدام دارای ورودی مشخص با حوضچه ضد عفونی باشد.

آب

۱- آب ورودی به هر کدام از بخش های مرکز باید بصورت جداگانه بعد از عبور از سیستم های فیلتراسیون و ضد عفونی کننده تأمین گردد و هیچگونه تداخلی نداشته باشد

۲- آب ورودی سالن تکثیر باید به نحوی باشد که به حوضچه های نگهداری وارد نگردد و هرکدام به صورت جداگانه در چرخش باشد.

در اغلب موارد دستیابی به موفقیت و شکست در طول دوره پرورش ماهی به پیشگیری به موقع از شیوع بیماریها و یا کنترل آنها بستگی دارد. کما اینکه در اغلب بیماریهای اختار کردنی ماهیان سردابی پیشگیری تنها راه کنترل می باشد. به همین منظور برقرار شرایط ایمنی زیستی در مزارع تکثیر و پرورش ماهیان سردابی به منظور حفاظت این مراکز از پیامدها و خسارات جبران ناپذیر بیماری ضروری به نظر می رسد.

آدرس: یاسوج-کیلومتر ۲۶ جاده یاسوج-گچساران-مرکز تحقیقات ماهیان سردابی شهید مطهری یاسوج-صندوق پستی: ۷۵۹۱۴/۳۵۸
تلفن: ۰۷۴-۳۳۲۶۲۲۱۷-۳۳۲۶۲۲۱۶-۰۷۴
وب سایت: yc.ifro.ir

آزمایشات

۱- از مولدهای موجود در مرکز باید هر سال طبق دستورالعمل سازمان دامپزشکی به منظور ردیابی بیماری نمونه برداری شود

۲- هر محموله صادر شده از مرکز اعم از تخم چشم زده، لارو و بچه ماهی و مولد باید جهت اطمینان از سلامت آنها مورد آزمایش قرار گیرد

۳- نمونه برداری از کلیه محصولات موجود در مرکز هر دو سال یکبار و بصورت تصادفی

۴- کلیه پرسنل باید از لباس کار مناسب یک رنگ و متحدالشکل قابل شستشو و قابل ضدعفونی استفاده کنند.

۵- عدم بکارگیری افراد آموزش ندیده

خودرو و افراد

۱- ممنوع بودن تردد هر نوع خودرو در مجاورت استخرهای مولدین و سالن تکثیر

۲- امکان تردد خودرو به انبار غذا و محل بارگیری ماهی باید به صورت جداگانه صورت گیرد

۳- سرنشینان خودروهای حامل غذا، بچه ماهی و ماهی پرواری نباید به استخرهای مولدین، سالنهای تکثیر و هچری ها دسترسی داشته باشد

۴- داشتن خودروی مخصوص حمل بچه ماهی و خوراک وابسته به خود مرکز

۵- تعبیه کارواش مناسب در خارج از مرکز برای شستشو و ضدعفونی هرگونه خودروی بکار گرفته شده

۶- ممنوعیت تردد افراد غیرمسئول و سرکشی به بخشهای مختلف مرکز.